

بسمه تعالی

فرم طرح درس

مشخصات کلی درس:

عنوان واحد درسی: بهداشت مادر و کودک و باروری (بهداشت ۳)	نوع واحد درسی (نظری/عملی): نظری	تعداد واحد (نظری/عملی): ۲ واحد
کد درس: ۱۴۳۶۰۲۲	عنوان درس پیش نیاز یا هم نیاز: ارتباطات، آموزش و مشاوره در بهداشت مادر و کودک (بهداشت ۲)	زمان برگزاری آموزش (روز - ساعت): چهارشنبه ۱۰-۱۲
محل برگزاری آموزش: کلاس ۲۰۱	تعداد جلسات: ۱۶	سایر:-

مشخصات فراگیران:

رشته تحصیلی: مامایی	مقطع تحصیلی: کارشناسی ناپیوسته	نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم
تعداد فراگیران: ۲۰	گروه آموزشی: مامایی	دانشکده: دانشکده علوم پزشکی ساوه

مشخصات مدرس / مدرسین:

نام و نام خانوادگی: فائزه غفوری	رشته تحصیلی: بهداشت باروری	مقطع تحصیلی: دکتری
رتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: مامایی	پست الکترونیک: f.ghafoori1366@gmail.com
تلفن: ۰۹۱۲۷۱۹۸۶۳۹	روزهای حضور در گروه: شنبه تا چهارشنبه	آدرس دفتر: پردیس دانشگاهی علوم پزشکی ساوه

بسمه تعالی

ضوابط آموزشی:

<p>وظایف و تکالیف دانشجو:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • حضور فعال در کلاس درس و آمادگی دانشجو جهت پرسش و پاسخ کلاسی-ارائه‌ی کنفرانس‌های تعیین شده در زمان مقرر • حضور به موقع و منظم در کلاس • مشارکت فعال در بحث‌های کلاسی • رعایت احترام به اساتید و هم کلاسی‌ها • آمادگی لازم برای پاسخ به سوالات مربوط به جلسات گذشته • رعایت شئون انسانی و دانشجویی و نیز اخلاق حرفه‌ای • انجام تکالیف خانگی که به دانشجویان در طی دوره محول می‌شود • ارائه‌ی کنفرانس‌های تعیین شده در زمان مقرر • شرکت در امتحان پایان ترم • خودداری از مراجعه به استاد برای گرفتن نمره و ارفاق و مواردی از این قبیل
<p>مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • حضور دانشجو در تمام جلسات کلاسی برگزار شده الزامی بوده و در صورت تعداد غیبت بیش از حد مجاز، طبق قوانین درس آنها حذف خواهد شد.

شیوه ارزیابی:

روش‌های ارزیابی:	میزان نمره از ۲۰	نوع آزمون: (شفاهی، کتبی، چندگزینه‌ای، جورکردنی، صحیح-غلط، تشریحی، پاسخ کوتاه، کامل کردنی)
آزمون میان ترم	۶	کتبی- چندگزینه‌ای- تشریحی، پاسخ کوتاه

بسمه تعالی

آزمون پایان ترم	۱۲	کتبی - چند گزینه ای - تشریحی، پاسخ کوتاه
کوئیزها	۱	شفاهی - کتبی بصورت سوالات با پاسخ تشریحی
تکلیف آموزشی، پروژه تحقیقاتی یا غیره	اختیاری و دارای نمره مثبت	سمینارهای تک نفره و گروهی
حضور منظم و فعال در کلاس و شرکت در بحث ها	۱	-

اهداف درس:

هدف کلی درس:	شماره جلسه	هدف کلی جلسه	اهداف رفتاری	حیطه: (شناختی، نگرشی - عاطفی، روان-حرکتی)	روش تدریس (سخنرانی، بحث، TBL، PBL و ...)	مواد و وسایل آموزشی: (وایت برد، سایت و...)
آشنایی با بهداشت مادر و کودک و باروری	۱	۱- اصطلاحات PHC، MCH، MDG و اهداف آن را بیان کند. ۲- نقش ماما در PHC، MCH را توضیح دهد.	شناختی	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	ویدئو پرژکتور و وایت بورد	

بسمه تعالی

			<p>۳- درباره سازمان های ارائه دهنده خدمات بهداشت مادر و کودک توضیح دهد.</p> <p>۴- تعریفی از بهداشت مادر و کودک و بهداشت باروری ارائه دهد.</p> <p>۵- حقوق بهداشت باروری و اجزای آن را نام ببرد.</p> <p>۶- مفاهیم و اصطلاحات تخصصی بهداشت مادر و کودک را شرح دهد.</p> <p>۷- علل اهمیت بهداشت مادران و کودکان را شرح دهد.</p> <p>۸- علل انتخاب گروه مادران و کودکان به عنوان جامعه هدف را توضیح دهد.</p> <p>۹- سه مورد از کنوانسیون حقوق کودک را نقد کند.</p>		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	۱- عوامل اجتماعی موثر بر سلامتی (SDHs) را توصیف نماید.	آشنایی با جمعیت شناسی و سیاستهای جمعیتی	۲

بسمه تعالی

			<p>۲- اهداف هزاره سوم (MDG) مرتبط با بهداشت باروری را توضیح داده و وضعیت ایران در دستیابی به این اهداف را بیان نماید.</p> <p>۳- وضعیت جمعیتی، هرم سنی و ساختار جمعیتی را شرح دهد.</p> <p>۴- شاخص های جمعیتی را تعریف کرده و اهمیت آنها را شرح دهد.</p> <p>۵- بحران سالخورده گی ایران و جهان را تحلیل نماید.</p>		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- اهمیت بهداشت دوران بلوغ را شرح دهد.</p> <p>۲- سازگاری با تغییرات جسمی، روانی و اجتماعی دوران بلوغ را توضیح دهد.</p> <p>۳- نکات مربوط به تغذیه، ورزش و بهداشت قاعدگی را بیان کند.</p>	۳	آشنایی با نیازهای بهداشتی دوران بلوغ و قبل از ازدواج

بسمه تعالی

			<p>۴- اهمیت مشاوره قبل از ازدواج و معاینات بهداشتی و پزشکی الزم را بیان کند.</p> <p>۵- اهداف اجرای برنامه آموزش و مشاوره قبل از ازدواج در کشور را نام ببرد.</p> <p>۶- ویژگی هایی که بیانگر کسب آمادگی برای ازدواج است را بیان کند.</p> <p>۷- اهمیت اقدامات و مشاوره پیش از ازدواج در پیشگیری از بیماری ها را شرح دهد.</p> <p>۸- لزوم انجام مشاوره ژنتیک قبل از ازدواج و مراحل آن را بیان کند.</p>		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- اهمیت مراقبت قبل از بارداری و تاثیر آن در سلامت مادر و کودک را توضیح دهد.</p> <p>۲- معاینات، آزمایشات و مراقبت های پیش از بارداری را توضیح دهد.</p>	آشنایی با مراقبت های پیش از بارداری	۴

بسمه تعالی

			<p>۳- یک مورد فرم های پیش از بارداری را تکمیل نماید.</p> <p>۴- مشاوره پیش از بارداری را در مورد case مطرح شده به درستی انجام دهد.</p>		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- اهداف مراقبت های دوران بارداری را توضیح دهد.</p> <p>۲- معاینات بالینی مورد نیاز زن باردار را به صورت کامل انجام دهد.</p> <p>۳- آزمایشات مورد نیاز دوران بارداری را به درستی درخواست کند.</p>	آشنایی با مراقبت های دوران بارداری	۵
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- نکات بهداشتی، تغذیه، عالثم خطر ... را به درستی آموزش دهد.</p> <p>۲- برنامه واکسیناسیون مادر باردار را با توجه به case مطرح شده، توضیح دهد.</p> <p>۳- شناسایی مشکلات بهداشت روانی و اجتماعی زن باردار و اقدامات لازم را انجام دهد.</p>	آشنایی با نیاز های زن باردار با تاکید بر سلامت اجتماعی و خانواده / آشنایی با مراقبت های پس از زایمان	۶

بسمه تعالی

			<p>۴- حاملگی های نیازمند مراقبت ویژه را تشخیص دهد.</p> <p>۵- بتواند پرونده مراقبت های بارداری را به درستی تشکیل دهد.</p> <p>۶- دوران پس از زایمان و نیاز های ویژه آن را بیان کند.</p> <p>۷- نحوه ارائه مراقبت های پس از زایمان را شرح دهد.</p> <p>۸- فرم های مراقبت پس از زایمان را به درستی تکمیل کند.</p>		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- اهمیت بهداشت نوزاد و کودکان را بیان کند.</p> <p>۲- مراقبت های پیشگیرانه مورد نیاز نوزادان و کودکان را شرح دهد.</p> <p>۳- کودکان در معرض خطر را با توجه به case های مطرح شده شناسایی کند.</p> <p>۴- نوزاد طبیعی، نارس و آسیب پذیر را تعریف و</p>	آشنایی با بهداشت نوزادان و کودکان	۷

بسمه تعالی

			<p>عوامل موثر بر آن را بیان کند.</p> <p>۵- نقش و اهمیت مراقبت کانگورویی در مراقبت از نوزاد را شرح دهد.</p> <p>۶- میزان های مرگ نوزادان و کودکان را بیان کند.</p>		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- اهمیت تغذیه با شیر مادر (bonding) و attachment را توضیح دهد.</p> <p>۲- ارزش تغذیه ای شیر مادر را بیان کند.</p> <p>۳- هنگام شیردهی مادر به نوزاد تکنیک صحیح شیردهی را به طور عملی توضیح دهد.</p> <p>۴- کافی بودن یا نبودن شیر مادر در case های مطرح شده را مشخص نماید.</p> <p>۵- مشکلات شیردهی و راه حل آنها را در case مورد نظر شرح دهد.</p>	آموزش تغذیه با شیر مادر، مکانیسم و فواید آن	۸

بسمه تعالی

			<p>۶- روش های جمع آوری و ذخیره شیر مادر را بیان کند.</p> <p>۷- ممنوعیت یا مجاز بودن تغذیه با شیر مادر، در caseهای مطرح شده را تعیین نماید.</p>		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- نحوه شروع غذای کمکی و ترتیب اضافه نمودن غذای جدید را بیان نماید.</p> <p>۲- بعضی از بیماریهای معمول در دوران نوزادی و کودکی مانند دل درد، نفخ، استفراغ، اسهال، یبوست و ... توصیف نماید و انواع پیشگیری و درمان آنها را بیان کند.</p> <p>۳- بهداشت جسمی کودک مانند دندان درآوردن، خواب و استراحت را توصیف نموده و انواع پیشگیری و درمان آنها را بیان کند.</p>	آموزش تغذیه تکمیلی و تغذیه در اسهال	۹

بسمه تعالی

۱۰	آشنایی با رشد و تکامل نوزاد و کودک و عوامل مؤثر بر آن	۴- رشد و تکامل و اصول آن را تعریف کند. ۵- عوامل تعیین کننده رشد و تکامل را توضیح دهد. ۶- شاخص های اندازه گیری رشد را نام ببرد. ۷- سیر مورد انتظار رشد و تکامل را توضیح دهد.	شناختی	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	ویدئو پرژکتور و وایت بورد
۱۱	آشنایی با رشد و تکامل نوزاد و کودک و عوامل مؤثر بر آن	۱- انواع اختلال رشد را در case های مطرح شده تعیین کند. ۲- منحنی رشد را رسم و تفسیر کند. ۳- اختلال در رشد و تکامل را تشخیص و راهکارهای مناسبی ارائه نماید.	شناختی	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	ویدئو پرژکتور و وایت بورد
۱۲	آموزش واکسیناسیون و اجرای برنامه ایمن سازی	۱- ایمنی و مصون سازی را تعریف نماید. ۲- انواع واکسن، ماهیت، مقدار و راه تجویز و نگهداری را توضیح دهد. ۳- بیماری ها و علائم اختصاری واکسن های	شناختی	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	ویدئو پرژکتور و وایت بورد

بسمه تعالی

			<p>برنامه گسترش ایمن سازی را بیان کند.</p> <p>۴- برنامه ایمن سازی کودکان با توجه به شرایط اپیدمیولوژیک کشور را توضیح دهد.</p> <p>۵- ادامه واکسیناسیون در صورت عدم دریافت واکسیناسیون در زمان های مقرر در Case. مورد نظر را شرح دهد.</p> <p>۶- با توجه به نکات و توجهات مربوط به واکسیناسیون، نحوه واکسیناسیون در case های مطرح شده را شرح دهد.</p>		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- تعریف و تقسیم بندی گروه های آسیب پذیر را توضیح دهد.</p> <p>۲- بهداشت گروه های آسیب پذیر، پیگیری و ارجاع را شرح دهد.</p>	آشنایی با بهداشت گروه های آسیب پذیر	۱۳

بسمه تعالی

			<p>۳- مراحل رشد اجتماعی کودک را توضیح دهد.</p> <p>۴- مصادیق کودک آزاری را بیان کند.</p> <p>۵- نکات مهم و ضروری در زمینه تربیت جنسی کودک را شرح دهد.</p> <p>۶- نکات مهم و ضروری در زمینه بهداشت زنان کم توان ذهنی و جسمی توضیح دهد.</p>		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- عوارض و موارد منع مصرف قرص های پیشگیری از بارداری را نام ببرد.</p> <p>۲- عوارض و موارد منع مصرف آمپول های پیشگیری از بارداری را توضیح دهد.</p> <p>۳- عوارض استفاده از IUD را شرح دهد.</p>	آشنایی با عوارض روش های پیشگیری از بارداری	۱۴
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- اصول بهداشت مدارس را شرح دهد.</p>	آشنایی با بهداشت مدارس	۱۵

بسمه تعالی

			<p>۲- بهداشت سنین قبل از مدرسه و مدرسه را توضیح دهد.</p> <p>۳- بهداشت روانی کودک را توضیح دهد.</p> <p>۴- بهداشت اجتماعی کودک را شرح دهد.</p> <p>۵- بهداشت کودکان معلول جسمی و ذهنی را شرح داده و اقدامات توانبخشی آنها را بیان نماید.</p>		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	<p>۱- سالمندی را تعریف و مراحل آن را توضیح دهد.</p> <p>۲- بهداشت سالمندی شامل سبک زندگی، بهداشت روانی، تغذیه و ... را شرح دهد.</p> <p>۳- بیماری های شایع در سالمندان، راه های پیشگیری و درمان و مکمل درمانی را توضیح دهد.</p>	آشنایی با بهداشت دوران سالمندی	۱۶

بسمه تعالی

			۴- حمایت از سالمندان، سازگاری با شرایط سالمندی را توضیح دهد.	
--	--	--	--	--

معرفی منابع درس:

اصلی	<ul style="list-style-type: none">• کتاب جامع بهداشت عمومی، دکتر حسین حاتمی و همکاران آخرین چاپ• کلیات خدمات بهداشتی. جلد ۹، جی ای پارک - دکتر حسین شجاعی تهرانی، آخرین چاپ• مراقبت ادغام یافته ی کودک سالم ویژه غیر پزشک وزارت بهداشت، آخرین ویرایش• مراقبت ادغام یافته ناخوشی های اطفال ویژه غیر پزشک وزارت بهداشت، آخرین چاپ• آخرین پروتکل های وزارت بهداشت در خصوص بهداشت باروری، مادر و کودک، واکسیناسیون
سایر	بهداشت مادر و کودک پروانه رضا سلطانی و دکتر سوسن پارسای آخرین چاپ